

begrundelse fastslår, at anvendelsen af det pågældende tilsætningsstof udgør en fare for menneskers eller dyrs sundhed eller for miljøet. Den detaljerede begrundelse skal indeholde en meget omfattende videnskabelig dokumentation for, at stoffet udgør en fare. Hvis dokumentationen er utilstrækkelig, bliver den pågældende medlemsstat pålagt at ophæve forbudet. Hvis dette påbud ikke følges, vil der kunne rejses en traktatkrænkelssag mod medlemsstaten.

De nationalt gennemførte forbud i henhold til nødlausulen mod de antibiotiske vækstfremmere avoparcin og virginiamycin skyldes, at brug af de pågældende stoffer medfører udvikling af resistens, som der er risiko for kan overføres til mennesker via levnedsmidler og dermed bringe anvendeligheden af beslægtede antibiotika til mennesker i fare. Det danske overvågningsprogram (DANMAP) har påvist resistens overfor samtlige de antibiotiske vækstfremmere, der for tiden anvendes, om end forekomsten varierer betydeligt for de enkelte stoffer fra nogle få procent til en resistens på næsten 100%.

Siden forbuddet mod brug af avoparcin trådte i kraft i maj 1995 er der sket en betydelig nedgang i forekomsten af denne type resistens blandt bakterier fra slagtekyllinger, men ikke fra slagtesvin, formentlig som resultat af forskelle i produktionsform (alt ind – alt ud, sammenlignet med kontinuerlig produktion). En sådan nedgang i resistensforekomst følger ikke altid, når anvendelsen af et antibiotikum ophører. Således har chloramphenicol været forbudt til behandling af produktionsdyr siden 1978, men 10-20 procent af colibakterier fra svin i 1997 var stadig resistente overfor stoffet. Forhold vedrørende bakteriers arvelige grundlag for resistens og anvendelsen af antibiotika spiller en rolle i denne sammenhæng.

I februar 1998 indgik Landsudvalget for Svin, Danske Slagterier og den danske foderstofbranche (DAKOFO, Landsforeningen den lokale andel og DLG) en frivillig aftale om, at antibiotiske vækstfremmere udelukkende må anvendes til smågrise under 35 kg. Aftalen trådte i kraft 1. marts 1998. Der er endvidere indgået en frivillig aftale mellem den danske foderstofbranche og Dansk Slagteferjekræ om at standse brugen af antibiotiske vækstfremmere i slagtekyllingeproduktionen. Tilsvarende er der indgået en frivillig aftale mellem den danske foderstofbranche og Landsudvalget for Kvæg,

der skal sikre, at der ikke leveres og anvendes foder med indhold af antibiotiske vækstfremmere til kvæg i Danmark.

Som det fremgår, er det forbundet med usikkerhed at spå om effekten af et ophør med brug af antibiotiske vækstfremmere. De frivillige aftaler opfatter jeg imidlertid som et positivt udspil fra erhvervet. Aftalerne vil, hvis de efterleves, medføre en betydelig reduktion af forbruget. Herudover vedtog Folketinget som bekendt inden sommerferien regeringens forslag til lov om afgift af antibiotika og vækstfremmere anvendt i foderstoffer, jf. lov nr. 416 af 26. juni 1998. Erhvervet fandt, at lovforslaget var overflødig og konkurrenceforvridende, men regeringen fastholdt forslaget, da der i de frivillige aftaler kun er fastsat økonomiske sanktionsbestemmelser for så vidt angår slagtesvineproduktionen, hvorfor loven tværtimod vil sikre, at aftalerne får størst mulig effekt. Desuden vil loven bidrage til en hurtigere nedbringelse af forbruget af antibiotiske vækstfremmere i de produktioner, hvor der ikke er indgået frivillige aftaler. Det vil bl.a. sige indenfor produktionen af smågrise, æg, kalkuner og ænder. Loven træder i kraft den 1. september 1998.

Endelig havde regeringen kendskab til, at de frivillige aftaler, der blev indgået indenfor erhvervet tilbage i 1995, ikke medførte en væsentlig reduktion af forbruget af antibiotiske vækstfremmere. Aftalerne havde dog et andet indhold end aftalerne indgået i år. Plantedirektoratet er i øjeblikket ved at indsamle oplysninger om forbruget af antibiotiske vækstfremmere m.v. i 1. halvår 1998. Tallene forventes at foreligger primo september.

Det er min klare holdning, som jeg også har givet udtryk for på rådsmøder i EU, at antibiotika skal forbeholdes behandlingen af syge dyr og mennesker. Ud over indførelsen af en afgift, arbejder jeg på et forbud på EU-plan mod alle antibiotiske vækstfremmere gennem en betydelig forskning, der har påvist, at vores viden ikke er tilstrækkelig og gennem en politisk påvirkning af mine kolleger i EU. Kommissionen vurderer for tiden flere af de antibiotiske vækstfremmere, og jeg vil også fremover arbejde for et forbud mod alle antibiotiske vækstfremmere, såvel når Kommissionen forelægger sager til afstemning, som når anledningen i øvrigt er til at sætte emnet på dagsordenen.